

Loftové bydlení - svébytný životní styl

BcA. Martin Žampach

Diplomová práce
2006



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta multimediálních komunikací

Ústav produktového designu

akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **BcA. Martin ŽAMPACH**

Studijní program: **N 8206 Výtvarná umění**

Studijní obor: **Multimedia a design**

Téma práce: **Praktická část : To play to communicate
Sestava čalouněného nábytku pro loftové bydlení
Teoretická část : Loftové bydlení – svěbytný životní
styl**

Zásady pro vypracování:

Praktická část:

- 1. Analýza tendencí revitalizace industriálních prostorů a jejich využití pro bydlení**
- 2. Zhodnocení výsledků analýzy, závěry a návrh řešení**
- 3. Koceptční návrhy souboru čalouněného nábytku ve více variátách**
- 4. Rozpracování vybraného řešení – 3D model**
- 5. Dokumentace procesu tvorby**

Teoretická část:

- 1. Definuj cíl diplomové práce**
- 2. Současný stav řešené problematiky**
- 3. Fáze, metody a postupy při zpracování práce**
 - 3.1 Fáze zpracování**
 - 3.2 Metody zpracování**
 - 3.3 Postup řešení dané problematiky**
- 4. Přínos práce pro praxi**
- 5. Nástin dalšího možného vývoje**

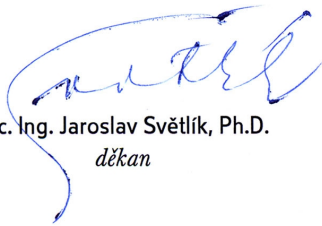
Rozsah práce: viz Zásady pro vypracování
Rozsah příloh: viz Zásady pro vypracování
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

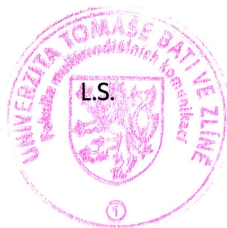
Seznam odborné literatury:

- Stone, K.: Loft Design: Solutions for Creating a Livable Space, Rockport Publisher, 2003, ISBN 1564969879
- Rus, M., Worchol, P.: Loft, Monacelli, 1998, ISBN 1580930131
- Nastaras, M.: Studios and Lofts: One Room Libiny, Universe, 2003, ISBN 0789308495
- Molnar, F., E.: Lofts: New Designs for Urban Libiny, Rockport Publisher, 2001, ISBN 1564967778
- Banks, O., Tanqueray, R.: Lofts: Libiny in Space, Universe, 1999, ISBN 0789303612
- Cuito, A., Minimalist Lofts, Loft & Hbi, 2002, ISBN 08203030768
- Gomez, L.: Lofts, Gingko Press, 1999, ISBN 3927258830
- Cuito, A.: Lofts: Good Ideas, Collins Design, 2003, ISBN 0060544716

Vedoucí teoretické části: prof. ak. soch. Pavel Škarka
Ústav produktového designu
Vedoucí praktické části: prof. ak. soch. Pavel Škarka
Ústav produktového designu
Datum zadání diplomové práce: 6. února 2006
Termín odevzdání diplomové práce: 19. května 2006

Ve Zlíně dne 6. února 2006


doc. Ing. Jaroslav Světlík, Ph.D.
děkan




doc. ak. soch. Jan Zamazal
vedoucí katedry

ABSTRAKT

Diplomová práce popisuje co je loftové bydlení a jeho historii. Snaží se vysvětlit důvody konverze industriálních částí městských center a poukazuje na výhody i nevýhody loftů. Ukazuje možné řešení prostoru bytu a snaží se nastítnit budoucí vývoj v tomto, tak stále více žádaném a oblíbeném, způsobu bydlení.

Klíčová slova:

Loft, byt, bydlení, loftové bydlení, revitalizace, konverze, industriál, industriální budovy, interier, architektura.

ABSTRACT

Diploma thesis describe what is loft living and its history. It aims to explain reasons of converting industrial parts of city centres and advert to advantages and disadvantages of lofts. It is showing possibilities in solving space of flat. It Also aims to outline future development in this such a popular style of living.

Keywords:

Loft, flat, living, loft living, revitalization, converting, industrial, industrial buildings, interior, architecture.

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych poděkoval paní Haně Rozehnalové a slečně Markétě Adamíkové za pečlivé pročtení práce a upozornění na některé formální chyby. Vedoucímu a zároveň konzultantovi prof. Akad. Sochařovi Pavlovi Škarkovi za četné rady a připomínky, které výrazně přispěly ke zvýšení kvality výsledného textu a za výborné pedagogické vedení při zpracování praktické části diplomové práce.

MOTTO

Architektura je tvorba prostoru. Hranice této disciplíny tvoří pouze schopnosti tvůrce.

Město budoucnosti? Nová urbanistika nebo krok do slepé uličky? Snaha zorganizovat lidem čas práce i odpočinku, a nebo jim mezi sklem a betonem připomenout jejich nepatrnost?

Autor: anonym

OBSAH

| | | |
|-----------|---|-----------|
| I | TEORETICKÁ ČÁST..... | 9 |
| 1 | CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE..... | 10 |
| 2 | DEFINICE POJMU..... | 12 |
| 2.1 | INDUSTRIÁLNÍ BUDOVY..... | 12 |
| 2.2 | CO JE TO LOFT?..... | 13 |
| 3 | SOUČASNÁ SITUACE V LOFTOVÉM BYDLENÍ..... | 15 |
| 3.1 | KDO JE KUPUJE..... | 15 |
| 3.2 | DOBRÁ INVESTICE..... | 15 |
| 4 | PROBLEMATIKA..... | 16 |
| 4.1 | VÝHODY I NEVÝHODY..... | 16 |
| 5 | KRÁTCE Z HISTORIE LOFTOVÉHO BYDLENÍ..... | 17 |
| 6 | SITUACE V NEW YORKU..... | 18 |
| 6.1 | SHERMAN CREEK/INWOOD, MANHATTAN..... | 21 |
| 6.2 | BRONX TERMINAL MARKET / BRUCKNER SOUTH, BRONX..... | 22 |
| 6.3 | DUTCH KILLS, QUEENS..... | 23 |
| 6.4 | RED HOOK / GOWANUS CANAL AREA, BROOKLYN..... | 23 |
| 6.5 | NORTH SHORE, STATEN ISLAND..... | 24 |
| 7 | PRŮZKUM LOFTOVÉ BYDLENÍ V ČR..... | 26 |
| 7.1 | ARÉNA HOLEŠOVICE..... | 26 |
| 7.1.1 | Lokalita..... | 26 |
| 7.1.2 | Koncepce přeměny areálu..... | 27 |
| 7.1.3 | Etapa první..... | 28 |
| 7.1.4 | Etapa druhá..... | 29 |
| 7.2 | LOFTOVÉ BYDLENÍ V KARLÍNĚ..... | 30 |
| 7.2.1 | Mezinárodní workshop..... | 30 |
| 7.3 | SITUACE V INDUSTRIÁLNÍ ČÁSTI V SAMÉM SRDCI MĚSTA ZLÍNA..... | 33 |
| 7.4 | NÁSTIN DALŠÍHO MOŽNÉHO VÝVOJE..... | 36 |
| II | PRAKTICKÁ ČÁST..... | 37 |
| 8 | FÁZE, METODY A POSTUPY PŘI ZPRACOVÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE...38 | 38 |
| 8.1 | FÁZE ZPRACOVÁNÍ..... | 38 |
| 8.2 | METODY ZPRACOVÁNÍ..... | 39 |
| 8.3 | POSTUP PŘI ZPRACOVÁNÍ NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ..... | 40 |
| 9 | VÝSLEDNÉ ŘEŠENÍ – PROJEKT SOFA COMMUNITY..... | 51 |
| 9.1 | O SEDACÍM NÁBYTKU..... | 51 |
| 9.2 | PROBLEMATIKA | 51 |

| | | |
|-----------|---------------------------------------|-----------|
| 9.3 | PRO KOHO, KAM A PROČ? | 52 |
| 9.4 | POPIS ŘEŠENÍ..... | 53 |
| 9.5 | ZHODNOCENÍ PROJEKTU..... | 54 |
| 10 | PŘÍNOS PRÁCE PRO PRAXI..... | 55 |
| | SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY..... | 56 |
| | SEZNAM OBRÁZKŮ..... | 57 |
| | SEZNAM PŘÍLOH..... | 59 |

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍL DIPLOMOVÉ PRÁCE

S loftovým bydlením se setkáváme čím dál častěji, stává se oblíbeným způsobem bydlení. Lofty představují neotřelé, alternativní bydlení. Zatímco k nám přišly do módy teprve nedávno, v New Yorku a západních metropolích se objevily v šedesátých letech a jsou oblíbené stále. A nemusí jít jen o loftové bydlení s typickým vysokým stropem ve staré tovární hale, jak si je mnozí představují. Loft lze postavit i jako novostavbu.

Loftové byty jsme vidali ve filmech, patřily bohémským spisovatelům, výstředním milionářům a alternativně laděným majitelům. Vznikají zejména v opuštěných továrních halách či jiných průmyslových objektech, kde je spousta prostoru, absence příček a možnost neomezeně s prostorem experimentovat. New York, Paříž, Londýn - tam všude jsou lofty nedílnou součástí nabídky luxusního, extravagantního bydlení. Jsou to vlastně obytné ateliéry, což dokládá i rozloha; nebývají menší než osmdesát metrů čtverečních. Preferují je mladí lidé, jejichž hlavním kritériem je dostatek prostoru. Omezující je naopak vysoká finanční náročnost pořízení či vybudování takového bydlení. V New Yorku není neobvyklé zaplatit za stopadesátimetrový loft jeden a půl milionu dolarů.

A přesto chce lofty stále více lidí. Loftové bydlení je totiž svébytný životní styl. Proto i u nás se stále častěji setkáváme s projekty loftového bydlení. Jeden z projektů naleznete například na pražské Palmovce. V bývalé tovární budově vznikají nové byty, z nichž některé mají i tři patra. Kritici tohoto projektu říkají, že pojem loft je v tomto případě použit neoprávněně, že se jedná o klasické mezonety či ateliéry. Každopádně se jedná o snahu o nabídku bydlení vymykajícího se zažitým konvencím. Dalším příkladem je nedávno dokončená rekonstrukce Nuselského mlýna v Bartoškově ulici v Praze 4, kde vzniklo dvanáct bytů od padesáti do sto sedmdesáti metrů čtverečních. Jiný projekt loftového bydlení, který je architektzy označován jako první ryzí loftový počín, je konverze bývalé sýpky na komplex bytů v Šaldově ulici v Karlíně. V souvislosti s loftovým typem bydlení se začíná hovořit o tzv. „českém loftu“. Dá se přiblížit jako prostor ateliérového typu. Důležitá je přítomnost více úrovní v bytech, zdůraznění původních stavebních materiálů, ale menší rozlohou. Stavitelé (developers) se zkrátka musejí přizpůsobit českému trhu, který není připraven na více než sto padesáti metrové apartmány s cenou nad šedesát tisíc korun za metr čtvereční. I Beroun se může pochlubit přípravou projektu, jehož součástí budou loftové byty. Nikoli ve své ryzí podobě, ale můžeme hovořit o české variantě loftového bydlení. Svými dispozicemi, členěním i vybavením jsou orientovány na

větší pohodlí uživatele. Jedná se o rekonstrukci pivovaru Beroun, po níž v objektu vznikne celkem padesát dva bytů některé z nich loftového a ateliérového typu.

Loftové byty jsou luxusním zbožím. Jejich ceny se u nás pohybují mezi padesáti až sto tisíci Kč za metr čtvereční plochy. Protože jde většinou o byty velkoprostorové, částky se pohybují v řádech miliónů či desítek milionů Kč. Už to potenciální zákaznickou obec do značné míry definuje – v každém případě jde o lidi úspěšné ve svém oboru.

Loftové byty představují na bytovém trhu top segment. Přestože začínají být populární také v České republice, jde zatím o více než exkluzivní záležitost. Domácí realizované projekty lze spočítat na prstech jedné ruky.

Důležité je zdůraznit, že se jedná spíše o životní styl než o architektonickou kategorii, Přesto lze nalézt charakteristické rysy, kterými se tento typ bytů, jimž se říká ateliérové bydlení či velkoprostorové nečleněné bytové jednotky, vyznačuje.

Nezvyklá výška – to je základní parametr loftu. Nejde přitom ale o mezonetový byt, který se rozkládá na více podlažích spojených schodištěm. Vtip loftu je, že buď celý, nebo častěji jeho centrální část má “vícepatrový” ráz, tedy stropy ve výšce pět a více metrů a tomu odpovídající rozměry oken. V jisté úrovni je tento prostor rozdělen galerií, či patrem, která by ovšem měla být plnohodnotným bytovým prostorem.

Taková dispozice vlastně vyplynula z “předloh”, kterými původně byly staré industriální stavby. Doslova klasický loft totiž vznikl jakýmsi podélným a pak příčným “nakrájením” rozlehlé tovární haly či skladiště. Přitom – opět v klasickém podání – se podélný půdorys loftu nedělí zdmi či příčkami, takže celý byt je vlastně jediným celistvým prostorem.

2 DEFINICE POJMU

Termín **loft** můžeme chápat dvojím způsobem, znamená dvě různé definice prostoru

1. Nejvýše položená část domu, přímo pod střechou (půda), používaná jako skladovací prostor pro různé sezónní věci atd. V době bez automatických praček a sušiček se tyto prostory využívaly například i pro sušení prádla.
2. Velký otevřený prostor v továrně, skladovací hale nebo v jiném komerčním prostoru nebo také jeden typ rezidence jako výsledek konverze již zmíněných industriálních staveb v obytný prostor. Takovýto prostor se obvykle vyznačuje vysokými stropy, velkými okny – díky tomu i velmi prosvětlenými prostory a betonovou podlahou i stropem.

Tento způsob bydlení je oblíben hlavně mezi umělci různých oborů. Lofty jsou velmi vyhledávaným artiklem pro takzvané městské bohémy. Přestavba industriálních prostor je nyní oblíbený a známý model nového bydlení. Budovy a továrny jsou přetvářeny na lofty a kondominia v urbanistických centrech velkých světových metropolí a měst.

2.1 Industriální budovy

Otevřený prostor

Primární výhodou loftového bydlení je velký otevřený prostor, který umožňuje žít a pohybovat se, jak kdo chce a potřebuje, raději než mít svůj pohyb přesně nadefinován neměnným plánem, kde jsou přesně stanoveny zdi, dveře a pokoje.

Definuj si svůj prostor

Bytové plány v loftech se mohou kdykoliv měnit. Jde o tak zvaný stále se měnící obytný prostor. Můžete si svůj prostor pro spaní měnit podle chuti a stěhovat ho z jedné části bytu do druhé nebo také podle situací. Například když máte návštěvu a nebo potřebujete prostor proměnit pro jiné situace. Samozřejmě že není možné stěhovat z místa na místo třeba kuchyň nebo koupelnu. Jde spíše o stěhování nábytku podle chuti a momentálních potřeb, dokonce i jiná podlaha může navozovat pocit, že se nacházíme v úplně jiném prostoru.

Vybraný styl

Dalším zajímavým aspektem mnohých loftů je možnost velkorysého dekorování prostoru. Například přestavbou industriálních prostor na loft můžeme zdůraznit krásu, delikátnost zrenovovaných oken, nebo můžeme vytvořit nádherný kontrast s moderní sofa na sto let

staré podlaže z tvrdého dřeva. Tento mix starých prvků s novým nábytkem v tomto prostoru má praktický a estetický význam pro vytvoření velmi dobře estetická a komfortně působícího obytného prostoru.

2.2 Co je to loft?

Prostá a jednoduchá otázka, na kterou se teď budu snažit odpovědět přesněji a detailněji. Tak tedy: loft představuje nadstandardní způsob ateliérového bydlení. Ve velkých evropských a světových městech se stal symbolem dokonce určitého životního stylu. A jak se zdá, i v Čechách by se během několika let měl stát součástí nabídky bydlení. Loftové byty jsme doposud měli možnost vidět v zahraničních filmech, kde tvoří atraktivní zázemí bohémským spisovatelům, zvláštním milionářům a podobným „alternativně“ laděným typům. Zkušenosti ze světových metropolí naznačují, že podobný styl bydlení získává zejména mezi mladými lidmi stále větší oblibu. I ve městech jako jsou New York, Paříž nebo Londýn se totiž chronicky nedostává půdních bytů a investoři byli nuceni tuto mezeru na trhu zaplnit přestavbami a dostavbami nevyužívaných průmyslových objektů. Rozloha loftových bytů, které by se volně dali přirovnat k obytným ateliérům, jen málokdy klesá pod osmdesát metrů čtverečních. Lofty proto zpravidla využívají mladí lidé, pro které je kritériem dostatek volného prostoru. Omezující naopak bývají vysoké finanční náklady: namátkou v New Yorku není neobvyklé zaplatit za loftový byt o rozloze okolo sto dvaceti metrů čtverečních jeden a půl miliónu dolarů, měsíční nájemné za stometrový byt v Paříži se pak pohybuje kolem sedmi tisíc dolarů. A přesto zájemců o tento druh bydlení přibývá. Dalo by se dokonce říci, že "loftová kultura" přerostla z módní záležitosti ve svébytný životní styl. Platí to i pro architekty - pro ně znamená nutnost organického prorůstání staršího a soudobého jazyka architektury velkou výzvou.

Proč bourat něco, co ještě může sloužit? Řada takových objektů se objevila v New Yorku a dalších západních metropolích někdy v šedesátých letech. Nabídka reagovala na poptávku po originálním a neotřelém, možno říci takřka alternativním způsobu bydlení. Prvními zákazníky byli většinou lidé z kulturní sféry. Posléze se ale lofts staly vysloveně módní záležitostí, takže řady zájemců postupně rozšiřovali i podnikatelé či manažeři. Všichni měli společné jedno: nadprůměrné finanční zázemí. Loftové bydlení je totiž všude ve světě nákladnou záležitostí, ať už jde o koupi nebo jenom pronájem.

Výstavba loftů ovšem měla i jiné důvody. Dodnes se takové byty stavějí hlavně v nevyužívaných a odumírajících průmyslových objektech. Ty právě v uvedené době začaly

ve velkých městech představovat stále závažnější urbanistický problém. K tomu začalo být také zřejmé, že pro průmyslovou výrobu jsou městská centra příliš drahá a že pozemky v takových lokalitách lze zhodnotit mnohem výhodnějším způsobem – jedním z nich se staly právě lofly.

Nový styl bydlení se ale posléze už neomezoval jenom na staré tovární haly, říční doky nebo třeba i odsvěcené kostely. Využívat se začaly i půdní prostory, jejichž původní funkce ztratila v době automatických praček a sušiček z uživatelského hlediska víceméně smysl. Samozřejmě lze postavit loftový byt i jako novostavbu – takový postup ovšem právě v městských centrech kvůli nedostatku vhodných pozemků nelze příliš často aplikovat. A stavět lofly za městem by mnoho smyslu nemělo – drtivá většina zákazníků požaduje atraktivní lokalitu. Vhodné prostory tedy dříve nebo později zmizí.

3 SOUČASNÁ SITUACE V LOFTOVÉM BYDLENÍ

Dnes se přestavbou starých průmyslových objektů, které tak nejsou určeny k záhubě, zabývá celá řada architektů, pro které je tato práce obrovskou výzvou, neboť je v ní nutné spojit staré a moderní architektonické trendy a navíc se vhodně využije nepoužívaných prostor. Lofty se staly natolik oblíbeným typem bydlení, že se mnohdy z nedostatku starých továren a domů s velkými půdami vznikají i zbrusu nové loftové projekty.

3.1 Kdo je kupuje

Loftové byty jsou luxusním zbožím. Protože jde většinou o byty velkoprostorové, částky na kupních smlouvách se pohybují v řádech milionů či desítek milionů Kč. Už to potencionální zákaznickou obec do značné míry definuje.

Pravidelnými zákazníky pro firmy zabývající se výstavbou loftových bytů jsou známí umělci, zpěváci, filmaři, ale samozřejmě také lidé z podnikatelské oblasti, nezřídka jde o cizince. Všichni mají společné jedno: přesně dokáží definovat své potřeby, které jsou velmi individuální. Většinou si tito lidé sami vybírají jak prostor, tak určují i architektonické řešení celého bytu včetně jeho základní dispozice.

3.2 Dobrá investice

Jakkoli cena loftů v ČR není nízká, v porovnání se západními metropolemi jde stále o koupi velmi výhodnou. Signalizuje to i skutečnost, že se lofts začínají kupovat i jako investice. Jde o lidi, kteří chtějí dobře uložit peníze a mají zájem o nerizikovou, dlouhodobou investici. Vstupní investice není malá, ale je jisté, že se dobře zhodnotí. Atypický velký byt v centru Prahy, jedné z evropských metropolí, s vyhlídkou na panorama Hradčan, bude vždy ceněným zbožím.

4 PROBLEMATIKA

4.1 Výhody i nevýhody

Podle mého názoru jde o návrat k přirozenosti. Člověk původně obýval otevřený přírodní prostor. To, že později začal žít v domech, to nebyla jeho vnitřní potřeba, ale nutnost – vyžadovala to ochrana před jinými lidmi, zvěří, počasím. Zaplatil za to ztrátou pohody, nadhledu a kreativity. Lofty do našeho životního prostoru vracejí alespoň částečně jeho původní parametry. Pro regeneraci psychiky je to určitě velmi dobré, nemluvě o neporovnatelné vzdušnosti a světlosti takových bytů.

“Industriální” lofty mají také nepochybnou estetickou hodnotu. Pravidlem bývá maximální využití jednotlivých prvků původních staveb – ke slovu tedy přichází betonové zdivo, originální trámoví, které ve vysokých prostorech zvláště vynikne, velmi citlivě se projektanti chovají i k detailům. Proto jsou lofty vyšperkovány různými výklenky, nikami a třeba i komínem.

Loftové byty ovšem mají i své nevýhody. Vzhledem k netradičnímu půdorysu mohou leckomu připadat jako nedostatečné z hlediska potřeb soukromého prostoru, pachové (například je-li někdo z domácnosti kuřák) či zvukové izolace.

Proto jsou lofty považovány za typické bydlení pro mladé movité jedince, případně bezdětné páry, přitahované právě netradičním životním stylem. Architekti nicméně tvrdí, že na základě přání zákazníků není problémem v loftech vytvořit dostatek intimních prostor: Postupovat můžeme tak, že centrální, možno říci loftovou místnost, doplňuje několik takzvaně normálních pokojů a ložnic.

5 KRÁTCE Z HISTORIE LOFTOVÉHO BYDLENÍ

Historie loftů spadá do šedesátých let minulého století. Fenomén vznikl v New Yorku, konkrétně ve čtvrti Soho, kde bohémští umělci začali obývat opuštěné tovární haly. Zatímco v tehdejší době se hudebníci, spisovatelé, básníci a herci stěhovali do vybydlených fabrik zejména díky tomu, aby ušetřili, jelikož nemuseli platit nájemné, během krátké doby se z pozoruhodného typu bydlení stala naopak vysoce módní a nákladná záležitost a bydlení pro doslova horních deset tisíc.

Termín loft vznikl v New Yorku a Chicagu, když pronajímatelé a majitelé začali měnit staré industriální budovy na obytné prostory. První nájemníci byli umělci, kteří se dožadovali vysokých stropů, velkých oken a otevřených prostor, typických pro přestavěné skladiště a tovární haly.

6 SITUACE V NEW YORKU

Útlum průmyslové výroby ve městech západní Evropy či severní Ameriky už asi nelze zastavit. Pokud se továrny přímo nestěhují, díky novým technologiím klesají nároky na prostor i počty zaměstnanců. Rázem tak proto ve velkých městech vznikají celé čtvrti, které ztratily svou hlavní náplň. Například v New Yorku. Podle nedávno zveřejněné případové studie se v tomto velkoměstě nachází takových lokalit minimálně pět. Sympatické je, že ve všech případech je počítáno s využitím bývalých průmyslových objektů. A jakkoliv vypadají snímky z daných oblastí strašidelně, neuvažuje se o plošné asanaci. Ve Spojených státech bývá tlak na rekultivaci podobných území stimulován ještě jinak než v České republice: prodejní ceny i nájmy bytů jsou konkrétně v New Yorku tak vysoké, že radnice musí hledat alternativní způsoby bydlení, pokud nechce existenčně ohrozit nižší segmenty střední vrstvy. O sociálně potřebných ani nemluvě. Povzbudivé je, že zmíněná studie na redevelopment kvantifikuje rovněž pozitivní dopady na zaměstnanost a daňové příjmy do pokladny města. V prvním případě hovoří až o padesátpět tisících nových místech, v druhém o navýšení odvodů o jednu miliardu dolarů.



Obr. 1. Industriální část New Yorku

Přebytek plochy kdysi zasvěcené průmyslové výrobě a souvisejícím oborům je v New Yorku vyjádřen počtem půl milionu pracovníků. Přesně tolik by jich mohlo

okamžitě nastoupit do prázdných továren a skladů, rozestých po celém městě, včetně atraktivních partií v blízkosti řeky Hudson a jejích kanálů. Industriální minulost nebo skomírající přítomnost má podle autorek studie Reginy Armstrongové a Tiny Lundové zhruba patnáct procent z celkových přibližně deset tisíc hektarů města. Podíl na městské ekonomice je však z těchto patnácti procent pouze šest procent.

Na jedné straně je tak nepoměr v rozloze a výkonu, na straně druhé chřadnoucí odvětví, úbytek pracovních míst a akutní a dlouhotrvající nedostatek dostupného bydlení. Ačkoliv se plány pro New York odehrávají v trochu jiné rovině než příklady revitalizace u nás a vedle průmyslových staveb se týkají i klasických brownfieldů, mnohé výstupy mohou být přínosné také pro české developery, architekty či zástupce státní správy nebo samosprávy. Vždyť migrace lidí do měst, spojená s poměrně dramatickou proměnou tradičních částí urbanistických celků, je vlastní řadě metropolí na severní i jižní polokouli.

Čísla, která vykazuje New Yorku, jsou výmluvná: jen za posledních pětatřicet let ubylo na čtyři sta tisíc dělnických míst. Neznamená to automaticky zvýšení nezaměstnanosti, protože – jak uvádějí autorky studie – řada pracovníků našla práci např. v logistice. Jisté nicméně je, že továrny se znovu nenaplní. Naopak prázdných by zcela jistě nezůstalo šedesátpět až osmdesátpět tisíc bytů, které by místo fabrik mohly vzniknout. Hrubý produkt města by mohl povyskočit až o dvě a půl procenta a nezaměstnanost naopak klesnout o jeden a půl procenta.



Obr. 2. Ulice v industriální části New Yorku

Argumenty proti proměně vytipovaných celků (Sherman Creek na Manhattanu, Bronx Terminal Market, Dutch Kills v Queens, brooklynský Red Hook/Gowanus Canal Area a North Shore na Staten Islandu) na oblasti s novou smíšenou funkcí bydlení a obchodu těžko obstojí ve světle čísel dokazujících strmý nárůst obyvatel New Yorku. Jen mezi roky 1991 až 2003 přibylo deset procent na osm celých jeden milionu lidí. Bytů přibylo jen dvě stě padesát tisíc, přičemž na trhu bylo před dvěma roky na prodej či pronájem pouze sto tisíc jednotek. Nedostatek bytů tlačí ceny vzhůru: v širším centru lze jen s těžkou prací sehnat jednopokojový apartmán pod tisíc dolarů měsíčně, prodejní ceny např. za padesát metrů čtverečních v odlehlejších končinách New Yorku jen zřídka klesnou pod sto osmdesát tisíc dolarů – kvalitnější bydlení se pohybuje mezi tři sta padesáti tisíci až půl milionem dolarů. V důsledku toho vznikla řada ilegálních ghett a čtvrtí, především na dolním Manhattanu.

Optimističtější odhady hovoří o reálné potřebě zhruba dvacetpět tisíc nových bytů ročně. Do roku 2025 bych jich celkem mělo být přibližně půl milionu. Jiné odhady hovoří až o šest set dvacetpět tisících bytů. Jedině tak je možné podle urbanistů-ekonomů zamezit rozšiřování slumů a nelegálně obývaných, často bývalých průmyslových celků. Problém je nasnadě. Takzvané R-zóny určené podle územního plánu k bydlení nemohou při nejlepší vůli takový objem nových jednotek absorbovat. Zbývá jediná cesta – pomalu ale o to důkladněji přeměňovat průmyslové M-zóny na bydlení a komerční využití.

6.1 Sherman Creek/Inwood, Manhattan

Sama lokace na Upper Manhattanu je předurčena k rezidenčnímu developmentu. Nevadí, že asi šedesát hektarů Sherman Creek, rozkládajících se na dvoukilometrovém úseku kolem řeky Harlem River, má za sebou letitou minulost tovární výroby a ošuntělých skladů. Plán, s nímž se ztotožňuje rovněž newyorská radnice, počítá s výstavbou (a především přestavbou) čtyři sta tisíc metrů čtverečních nových bytů. Sherman Creek už nyní nabízí možnosti bydlení, o kvalitě si však není třeba dělat velké iluze.

Názny změn se objevily před dvěma lety, kdy se začalo hovořit o možnostech redevelopment. V úvahu připadá zejména mixed-use výstavba a konverze, přičemž jasnou dominantou nové a plnohodnotné čtvrti bude řeka Harlem. Podobně jako na celém Manhattanu jsou nábřeží rezervována pro cyklisty, běžce a další sportovně-aktivní občany. Bytové domy mají mít vcelku značný rozptyl od pěti do patnácti pater, přičemž parter je vyhrazen obchodu a službám.

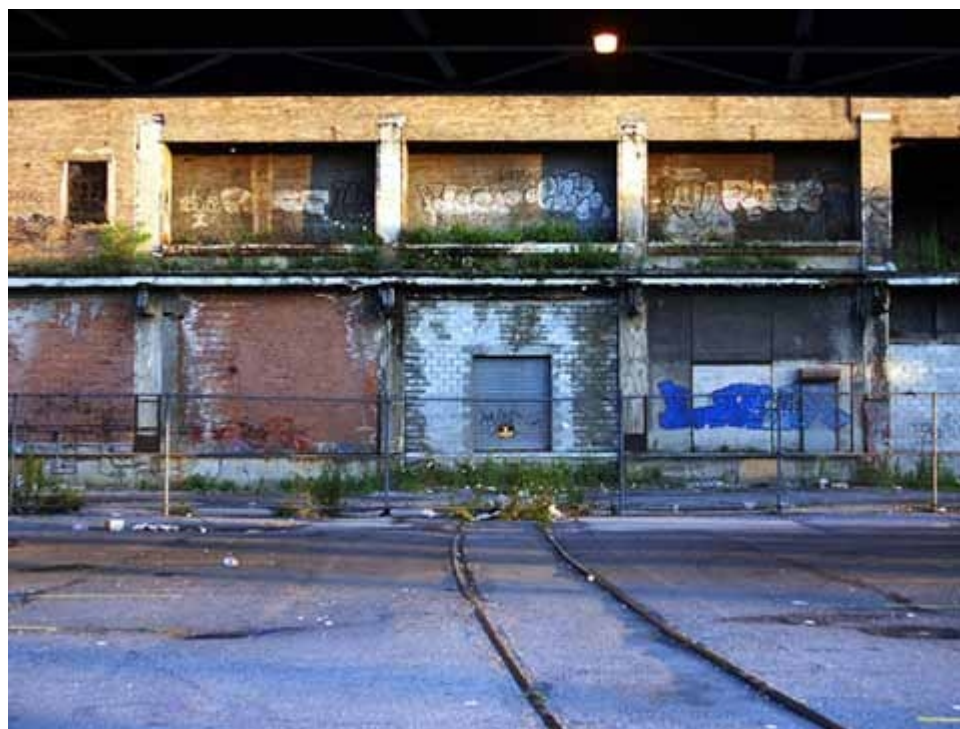


Obr. 3. Sherman Creek / Inwood, Manhattan

Už nyní se však spekuluje, zda z Sherman Creek nebude jen další čtvrť pro obyvatele s vyššími než obvyklými příjmy. Nejistotu řady lidí, kteří se chtějí odstěhovat z drahých lokalit, jakými jsou Broadway nebo Upper West Side, posilují prohlášení developerských společností, jež si na přestavbu lokality brousí zuby. Podle nich historie místa i položení v rámci Manhattanu vylučují, aby nové rezidenční projekty byly náplastí na bolavá místa americké bytové politiky.

6.2 Bronx Terminal Market / Bruckner South, Bronx

Mixed-use development se nejspíš stane osudem i této lokality v Bronxu. Proti Sherman Creek se však očekává pomalejší postup rekonstrukcí – vedle rozlohy kolem dvě stě hektarů je důvodem velmi špatný stav budov. Zvýšené náklady investorů mají údajně kompenzovat dotační programy a daňové úlevy. Mezi ruinami lze ovšem nalézt perly v podobě neporušených skladů, jež půjdou poměrně snadno proměnit na loftové bydlení. Hodnotu budoucích realit malinko snižuje fakt, že v této části Bronxu není úplně jednoduchý přístup k vodě.



Obr. 4. Bronx Terminal Market / Bruckner South, Bronx

Celkovému oživení místa by velmi pomohlo realizování dvou, už mírně zatuchlých plánů. První se váže ke stadionu Yankee, v jehož blízkosti směrem k Bronx Terminal Marketu měl vyrůst komplex několika objektů zasvěcených výhradně sportu – vedle sportovních škol by ve výčtu nechyběly specializované prodejny ani tréninková centra a sportoviště pro širokou veřejnost. V druhém případě je ve hře až čtyři tisíce nových pracovních míst, jež by vznikly otevřením obchodně-zábavního areálu Gateway Centre s plochou kolem sto tisíc čtverečních metrů a náklady dosahujícími tři sta milionů dolarů.

6.3 Dutch Kills, Queens

V tomto případě jde přibližně o sto osmdesát hektarů pozemků s potenciálem až jeden celých devět milionů čtverečních metrů podlahové plochy. Část z nich v posledních pěti letech již vznikla přestavěním kdysi temných skladišť na nyní projasněné kanceláře. Celkově však Dutch Kills svým charakterem odpovídá celému Long Islandu, kde je nejvyšší hustota průmyslové výroby v celém New Yorku. Výhodou pro investory jsou rozměry spíše menší objekty, jež si říkají o rychlou, nicméně kvalitní a nápaditou konverzi. Vizi budoucí oblíbené rezidenční čtvrti podporuje také skvělá dopravní obslužnost (osm linek metra). Kdo ví, jak to ale nakonec s Dutch Kills dopadne. Podle některých rozvojových plánů by zde totiž měla vzniknout tzv. Industrial Business Zone.



Obr. 5. Dutch Kills, Queens

6.4 Red Hook / Gowanus Canal Area, Brooklyn

Velmi mnoho z průmyslového dědictví půjde pravděpodobně zachránit na ostrovech a poloostrovech spadajících do této oblasti. Za mnohdy zcela autentický technický stav mohou investoři děkovat nejspíš odlehlosti území – část je přístupná pouze na lodi. Red Hook i Gowanus dohromady čítají na tři sta padesát hektarů proměnitelných pozemků a stavitelé již začali objevovat kouzlo „industriálních zálivů“. Ze tří čtvrtin doků a skladišť lodní přepravy z devatenáctého století se díky citlivé konverzi staly umělecké ateliéry, kanceláře zaměřené na nejnovější technologie, galerie. Záhy bude otevřen i místní velkoobchod IKEA o kapacitě třicetpět tisíc metrů čtverečních.



Obr. 6. Red Hook / Gowanus Canal Area, Brooklyn

Na regeneraci území se významně podílí i radnice. Krom jiného investovala třicet milionů dolarů do rekonstrukce a zprovoznění přístaviště pro regulérní lodní linky. Přistávat by zde měly lodi z Evropy, vyplouvat i trajekty mířící do Karibské oblasti. Další plány s trochou nadsázky připomínají snahu Real Estate Karlin Group o obnovu Libeňského ostrova. Nechybějí rozsáhlé odpočinkové zóny, nadstandardní byty i architektonicky zajímavě ztvárněné kanceláře a obchody.

6.5 North Shore, Staten Island

Ani tato lokalita není zjevně rezervována jen pro stavitelskou činnost nízko nákladových bytových projektů. Průmyslová výroba podle setrvalého počtu pracovníků nekolabuje, rychle se však zvyšuje počet „rezidentů“, kteří obsazují i polorozpadlé a zdraví nebezpečné objekty. Patří mezi ně hlavně doky a vůbec množství staveb, které byly navázány na nyní skomírající lodní dopravu. I když na lepší časy se možná blýská i přístavům na North Shore. Pomoci by tomu mohl například vzrůstající import zboží z Číny.



Obr. 7. North Shore, Staten Island

Odborníci i politici vyjádřili snahu zachovat co nejvyšší počet historických objektů. Těch je však na dvě stě padesát hektarech průmyslových ploch až příliš mnoho... Někteří investoři mají navíc problém s poměrně složitou dopravou na North Shore, která může odradit mnoho potenciálních klientů. Předností se naopak stává množství zeleně a ojedinělá archaická atmosféra místa.

7 PRŮZKUM LOFTOVÉ BYDLENÍ V ČR

7.1 Aréna Holešovice

Aktuálním a velmi zajímavým architektonickým projektem je Aréna Holešovice, jinak přestavba holešovického pivovaru na moderní polyfunkční objekt.

7.1.1 Lokalita



Obr. 8. Areál Holešovického pivovaru, původní stav

Areál bývalého prvního měšťanského pivovaru v Holešovicích v Praze 7 se nachází v meandru řeky Vltavy, v prostoru dolních Holešovic. Tento prostor původního pivovaru se rozkládá na ploše přibližně o velikosti dvou až tří městských bloků a tvoří přirozené zakončení městské třídy - ulice Komunardů. Zároveň prostorově propojuje obytnou blokovou zástavbu s původními průmyslovými a skladovacími areály podél meandru Vltavy. Areál je dostupný z ulic U Uranie, Na Maninách, U Průhonu a již zmíněnou ulicí Komunardů.



Obr. 9. Půda jedné z budov Holešovického pivovaru

Areál budov pivovaru představuje klasickou ukázkou staveb z konce devatenáctého století. Ty byly vybavené moderním zařízením, které korespondovalo s neobyčejným rozmachem českého průmyslu v té době. Stylový ráz objektu je charakteristický pro historizující architekturu konce devateáctého století spojenou s principy romantismu, stavby pivovaru jsou tedy nesené v poněkud romantickém duchu, s tvaroslovím odvozeným od prvků gotiky a renesance.

7.1.2 Koncepce přeměny areálu

Záměrem stavitele (developer) je vytvořit v areálu původního pivovaru multifunkční městské centrum. Jedná se vlastně o navrácení funkcí města do jeho území tak, aby se v části historicky, industriálně urbanizovaném prostoru mohl úspěšně rozvinout život města s jeho současnými nároky a požadavky. Koncept se snaží maximálně o využití takových kvalit místa jako je poloha – dopravní obslužnost a v neposlední řadě i stabilizovaná společenská struktura lokality. Koncept projektu byl připravován ve spolupráci se světovými architekty, se kterými organizátor úspěšně realizoval jiné objekty v Praze, Frankem O. Gherym, autorem Tančícího domu, a Jeanem Nouvelem, autorem Zlatého anděla. Za českou stranu se na koncepci podíleli současní projektanti – firma CMC architects.

Využití bohatých zkušeností organizátora a mezinárodního pohledu architektů vedlo ke stanovení velmi zajímavé koncepce areálu, kterou je kombinace ploch pro práci (kancelářské plochy), ploch pro bydlení (lofty, byty) i ploch pro zábavu (obchodní plochy, restaurace). Celý projekt byl rozdělen do dvou po sobě následujících etap.

7.1.3 Etapa první



Obr. 10. Architektonický model řešení - pohled 1

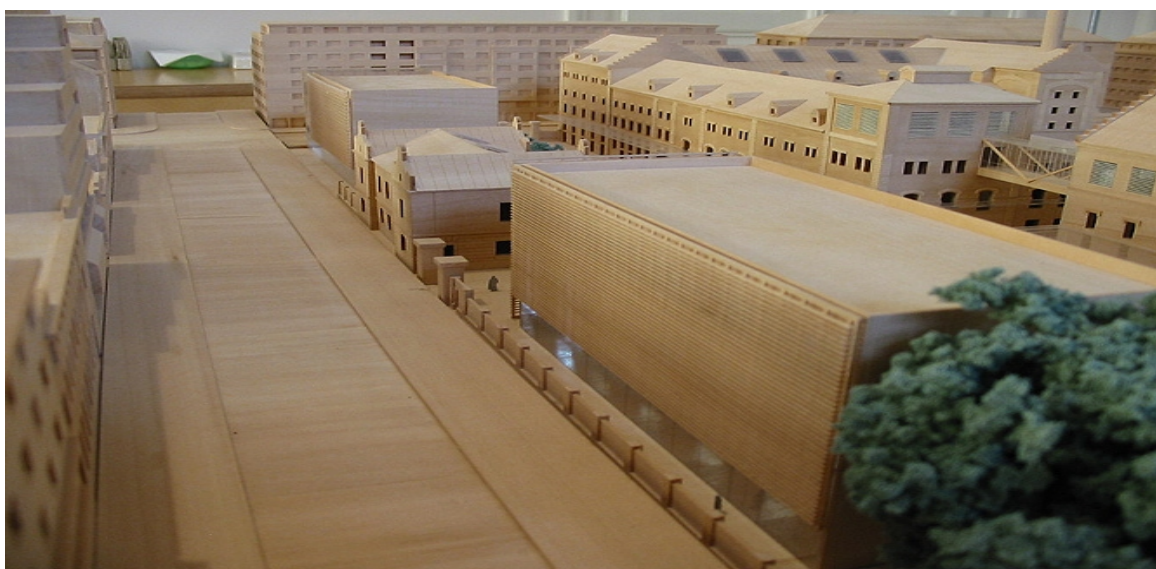
Využívá rekonstruované stávající památkově chráněné průmyslové objekty a okolní plochy. Dostavuje volná nároží areálu novými moderními objekty, které se měřítkem přizpůsobují stávajícím, dominujícím objektům. Původní i nově vznikající plochy mezi objekty uvnitř areálu budou tvořit náměstí, pěší promenády a plochy pro parkování v zeleni. Nejcharakterističtější budova – objekt B bývalé sladovny při ulici Komunardů je určen v úrovni přízemí a v části suterénu pro komerční využití – plochy pro restaurace, kavárny, supermarket a obchodní plochy. Vyšší podlaží budou využita jako kanceláře. Objekt původních spilek bude v úrovni sníženého přízemí sloužit pro obchodní plochy, vyšší patra jsou využita pro bydlení loftového typu. Nově budované objekty D a E v jihozápadním a jihovýchodním nároží areálu jsou plánovány jako třípatrové objekty v přízemí s komerčními plochami, v patrech s prostory pro kanceláře. Budova A, původně sládkova vila, bude pro svůj charakter využita jako kanceláře. Termíny dokončení objektů jsou různé, jako první bude dokončen objekt B na jaře příštího roku. Celá první etapa má být dokončena v první polovině roku 2005.

7.1.4 Etapa druhá



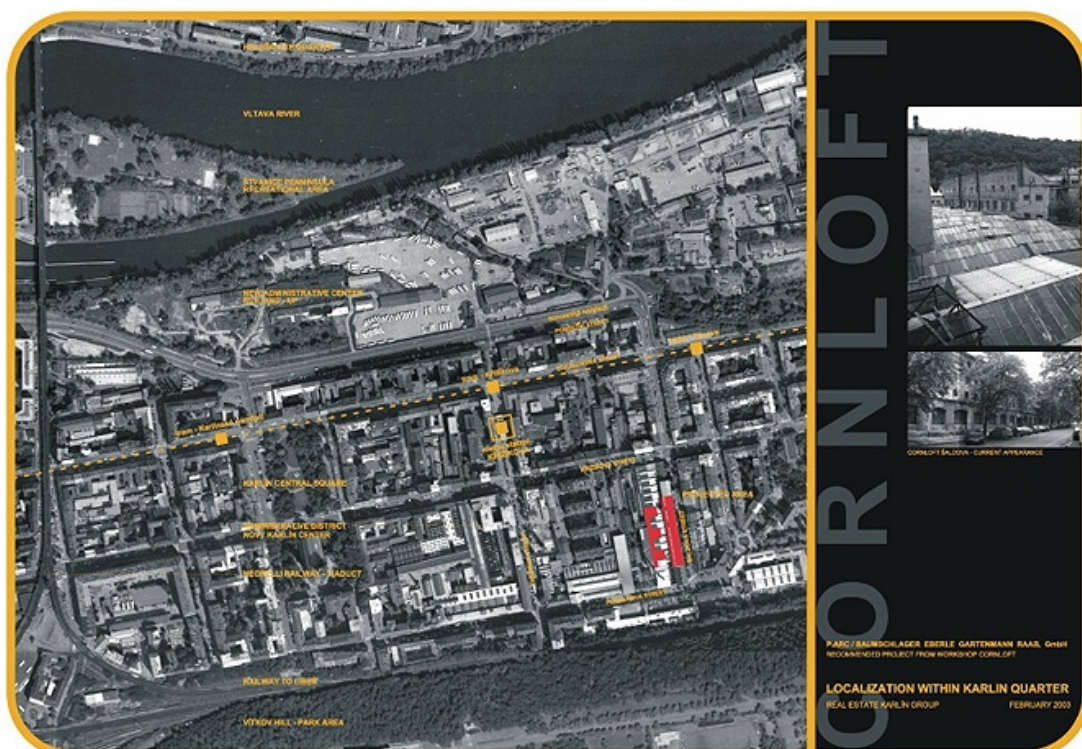
Obr. 11. Architektonický model řešení – pohled 2

Je plánována v severní, nezastavěné části areálu a má podle slov stavitelů obsahovat nové moderní objekty pro bydlení a kanceláře. V přízemí nových objektů vzniknou také komerční plochy tak, aby byly oživeny pěší trasy se zelení, propojující skrz areál ostatní části města – jednotlivé ulice a revitalizované průmyslové areály podél řeky. V podzemních podlažích bude vybudováno kapacitní parkoviště.



Obr. 12. Architektonický model řešení – pohled 3

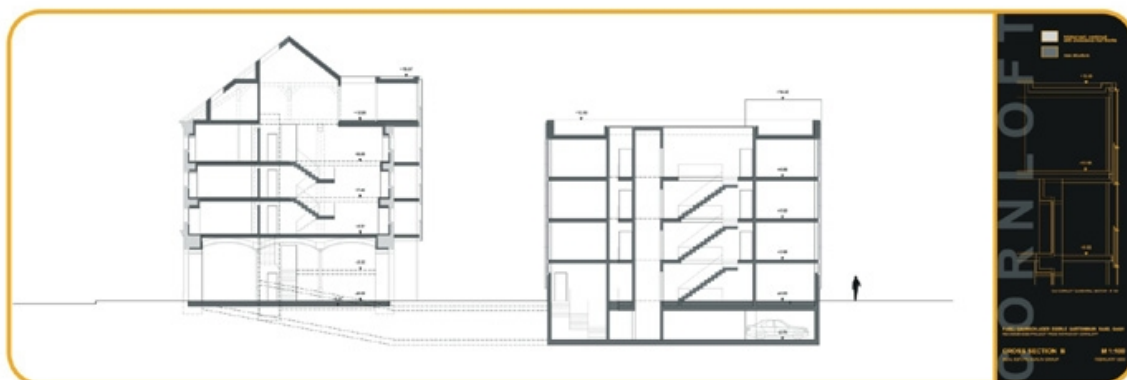
7.2 Loftové bydlení v Karlíně



Obr. 13. Letecký snímek Karlína

7.2.1 Mezinárodní workshop

Organizátor, který je z Karlína znám především administrativní budovou Corso od Richarda Bofilla, využil pro vznik nového bytového projektu v našich podmínkách relativně nezavedenou formu výběru architektonického návrhu – workshop. Čili pro nalezení vítězného návrhu nebyla zvolena klasická architektonická soutěž, ale workshop, tedy jakási mezinárodní dílna. Investor v tomto případě mluví do architektonického návrhu. Asistuje mu v tom odborná porota, která pomáhá precizovat projekt nejen z hlediska ekonomických aspektů návratnosti celé investice, ale i z pohledu estetického, tvarového a funkčního.



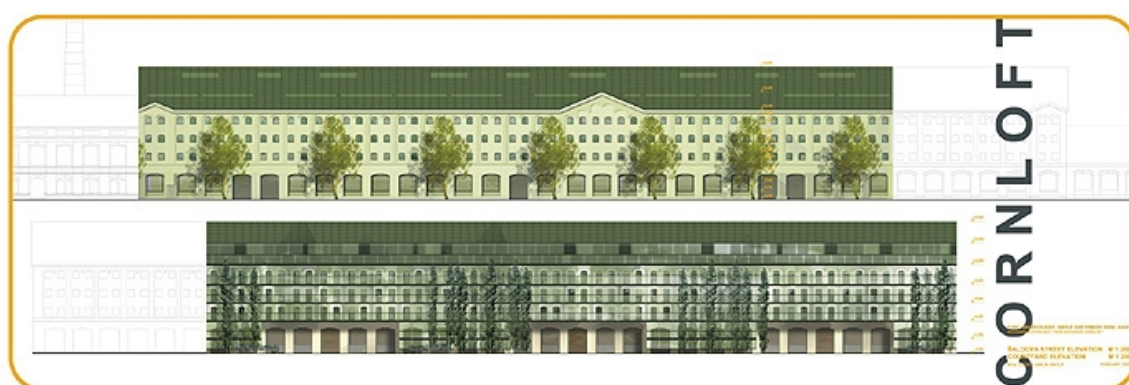
Obr. 14. Ukávka projektu - řezy

Účastníci mezinárodní dílny měli za úkol zkombinovat objekt bývalé sýpky s moderní architekturou. Komorní výstava ukázala jen stručný pohled na ideu jednotlivých tvůrců. Ti se museli vypořádat s prostředím bývalých průmyslových bloků; vedle jejich šetrné přestavby navíc měli do bezprostředního sousedství vsadit objekt (či objekty) s desítkami bytových jednotek. Jak se investor k tomuto řešení a konceptu dostal? Real Estate Karlín Group (REKG) koupila v lokalitě Karlína nemovitosti bývalých závodů ČKD Dukla a ČSAO. Od roku 1997, kdy společnost vznikla, postavila cca třicet tisíc metrů čtverečních, především kancelářských ploch. V konečném součtu chce realizovat zhruba dvě stě padesát tisíc metrů čtverečních kancelářských, obchodních a bytových ploch v Karlíně a sto čtyřicet tisíc metrů čtverečních v lokalitě libeňských doků (z toho devadesát tisíc metrů čtverečních kancelářských a třicet až padesát tisíc metrů čtverečních bytových ploch).



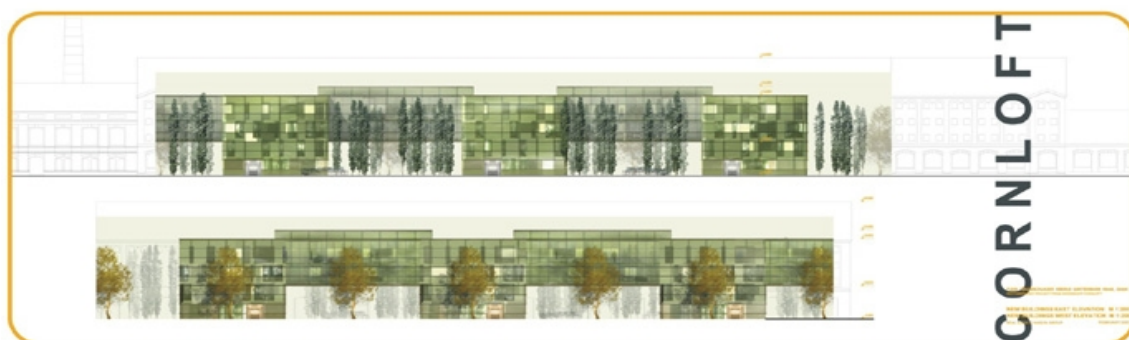
Obr. 15. Ukávka projektu - vizualizace

A zpět k dílně myšlenek - jak se jednotliví autoři se zadáním workshopu poprali? Někteří autoři možnosti včlenit prvky industriální architektury do moderní podoby bydlení využili více, jiní méně. Projekt rakouského ateliéru Baumschlager & Eberle, který mezinárodní porota nakonec investorovi doporučila, například počítá s minimalizací stávajících komponentů v interiéru historické stavby. Opačně může být vnímán přístup německého studia BRT Architekten: to v objektu sýpky ještě více zdůraznilo původní dispoziční řešení. V obou případech však mezi starou a novou budovou (věžemi) vzniká napětí pro dialog architektur vzdálených od sebe více než sto let.



Obr. 16. Ukávka projektu – kresba 1

Výsledky tohoto workshopu, jehož se zúčastnilo dvanáct architektonických týmů, byly k vidění ve známé Galerii Jaroslava Fragnera. Nejprve se podívejme na základní koncept – projekt loftových bytů, tedy rekonverze průmyslové stavby na netradiční bydlení znamená u nás v oblasti bydlení naprosto nové pojetí. V čem kouzlo loftů, tak populárních v Evropě i zámoří spočívá? Z industriálního objektu by měly vzniknout velkoprostorové nečleněné byty. Ty podle slov vypisovatele architektonického workshopu doslova apelují na tvůrčí invenci budoucích majitelů v rovině prostorového uspořádání bytové jednotky.



Obr. 17. Ukávka projektu – kresba 2

7.3 Situace v industriální části v samém srdci města Zlína

Atraktivní čtvrť města, která láká lidi k trávení volného času, bydlení i práci. Nebo naopak zdevastovaná část centra, z které se vytratil život. Takové jsou dvě možné podoby jednoho místa - bývalého svitovského továrního areálu. O jeho záchranu se zasazuje skupina zlínských občanů. Nedávno seznámili se svou výzvou novináře.



Obr. 18. Pohled 1 - industriální část města Zlína – Areál Svit

"Celá léta nás trápí problém svitovského areálu. Nelíbí se nám jak chřadne, zadlužuje se a není možné s ním něco dělat. Při tom všem se výborně opravila 21. budova. Je nutné, aby se volení zástupci starali o blaho města," sdělil jeden z autorů memoranda Pavel Jungmann.



Obr. 19. Pohled 2 - industriální část města Zlína – Areál Svit

Signatáři výzvy navrhuji, aby byla vytvořena skupina lidí, kteří se profesionálně a každodenně budou snažit tento problém řešit.

"Také nebudou podléhat politickým vlivům a půjdou jasně za cílem utvořit z tohoto areálu město ve městě," dodal Jungmann. Malé továrny knihkupec Jungmann na tomto místě odmítá. V textu memoranda navrhuji signatáři otevřít areál lidem. Citlivě renovované i moderně upravené budovy by se podle nich měly proměnit v dnes tak oblíbené loftové byty, galerie či obchody.

Podobně se vyjádřil ve své úvaze Zlín v roce 2050 i hlavní architekt města Zlína Pavel Novák.

K výzvě za záchranu unikátního továrního areálu se připojilo mnoho odborníků a významných osobností ze světa kultury.



Obr. 20. Pohled 3 - industriální část města Zlína – Areál Svit a panorama Jižních svahů



Obr. 21. Pohled 4 - industriální část města Zlína – Areál Svit

7.4 Nástin dalšího možného vývoje

U nás „móda“ loftových bydlení možná neskončí tak brzy, protože český trh jim teprve přichází na chuť. Výstavba se zatím víceméně omezuje na hlavní město a ani tady nemá nijak oslnivé rozměry. Loftových bytů u nás bylo postaveno několik desítek, možná stovek.

Ve všech případech jde o využití starých průmyslových objektů různého určení. Praha (a jistě i ostatní města) ovšem pro stavbu loftů nabízí ještě také nepřehledné množství půdních prostor, jejichž rozměry obvykle umožňují velkorysá řešení, v podstatě pravidlem jsou byty o výměře nad sto metrů. Půdní lofty jsou ale vzhledem ke všem okolnostem většinou byty na míru a tomu odpovídá velmi vysoká cena – sto tisíc korun za metr čtvereční je pochopitelně značně limitním faktorem. A podle odborníků z realitní branže není ani vhodných prostor ve skutečnosti nijak moc – hlavně ve starších částech města, které jsou právě nejžádanější, využití půd brání nedořešené restituce či obecně komplikované majetko-právní poměry

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 FÁZE, METODY A POSTUPY PŘI ZPRACOVÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE



Obr. 22. Vizualizace navrhovaného řešení

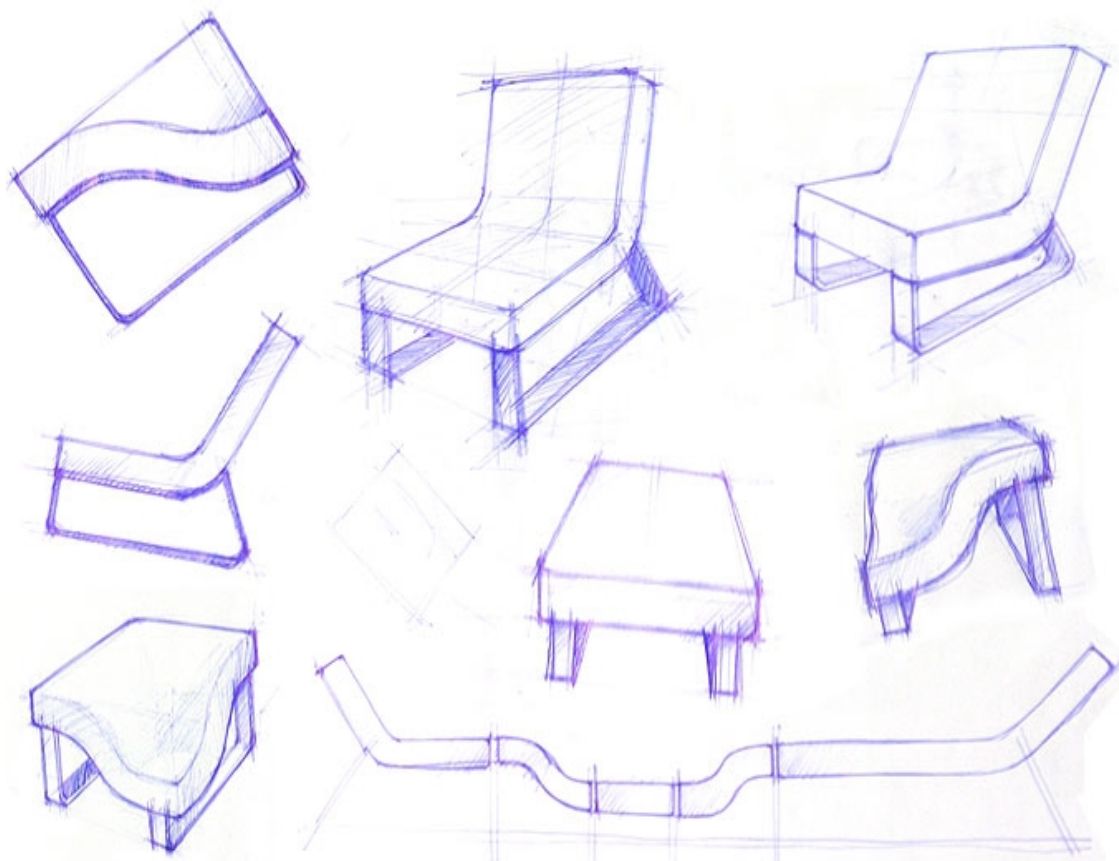
8.1 Fáze zpracování

- Průzkum trhu
- Historie
- Návrh koncepce
- Zpracování koncepce
- Finální řešení
- Prezentace

8.2 Metody zpracování

Metody zpracování mé diplomové práce se dají shrnout do několika bodů:

- Získávání vědomostí ze specifického odvětví bydlení, studium historie a současnosti v loftovém bydlení.
- Kdy a kde se poprvé objevily a jejich vývoj během let.
- Pochopení, proč se lofty stavějí, co je podnětem, za jakým účelem se staví, důvody pro výstavbu, výhody a nevýhody loftů.
- Revitalizace industriálních prostor v centrech velkých světových měst, příliš drahé pozemky - přestavba v bytové a podnikatelské prostory. Průzkum trhu s loftovým bydlením ve světě.



Obr. 23. Kresbné návrhy řešení

8.3 Postup při zpracování navrhovaného řešení

- Definice pojmu a pochopení prostoru. Prostudování patřičných odborných materiálů
- Hledání inspirace v moderním bydlení, moderním interiéru, moderní architektuře. Inspirace v jednoduchosti řešení moderních interiérů, důraz na funkčnost. Malá náročnost výroby, aplikace kvalitních materiálů.



Obr. 24. Ukázka inspirace 1 – viz. také příloha číslo 1.



Obr. 25. Ukázka inspirace 2 – viz. také příloha číslo 1.

- Inspirace v loftech, snažit se vymyslet, jak je dále vylepšit, ozvláštnit. Pochopení filozofie loftového bydlení, pro koho jsou určeny, kdo je kupuje a obývá. Prostudování vývoje tohoto nyní tak velmi oblíbeného bydlení.



Obr. 26. Ukázka inspirace – loft 1 – viz. také příloha číslo 1.



Obr. 27. Ukázka inspirace – loft 2 – viz. také příloha číslo 1.

- Návrh koncepce celého projektu, odůvodnění a co by měl řešit a jak. Brain storming, tvoření tak zvaného mood boardu.



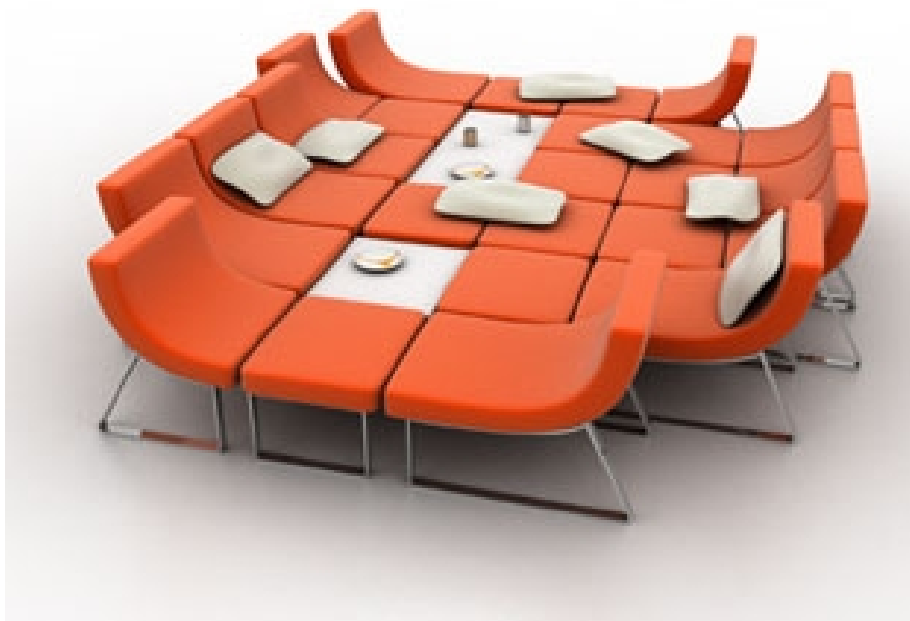
Obr. 28. Mood board

- Vytvoření návrhu v ideových kresbách, sofa pro loftové bydlení. První náčrty a kresby zamýšleného projektu. Vytvoření mnoha různých variant a hledání dobrých tvarových řešení.



Obr. 29. Ideové návrhy

- Následně výběr a rozpracování vybrané varianty designu ve skicách a 3D. První testování stavby sedacího systému, odvození dalších tvarových variant a doplňků.

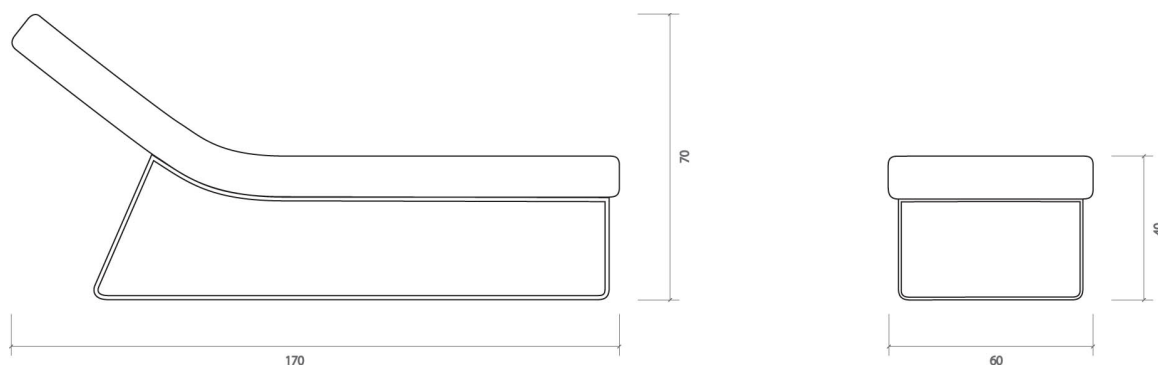


Obr. 30. Rozpracovaná, vybraná varianta

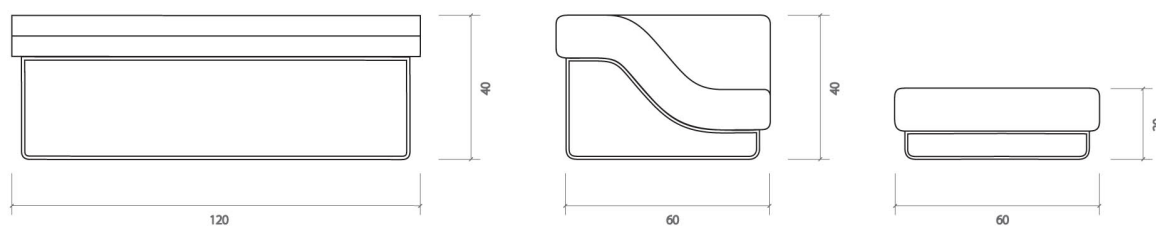


Obr. 31. Rozpracovaná, vybraná varianta

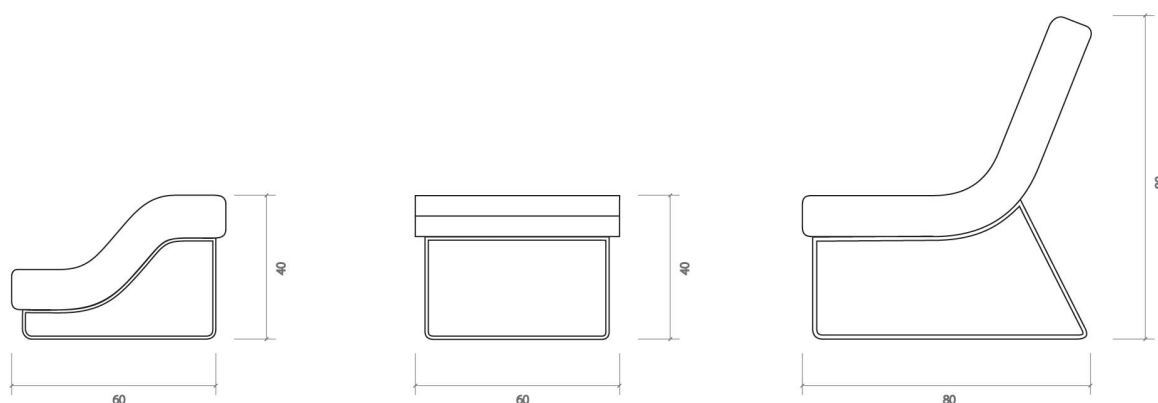
- Rozměrové kresby, rozkreslení proporcí jednotlivých dílů modulů sofa. Přesné rozměrové kresby a doladování proporcí každého z jednotlivých dílů k vytvoření harmonicky vypadajícího celku.



Obr. 34. Rozměrové kresby



Obr. 35. Rozměrové kresby



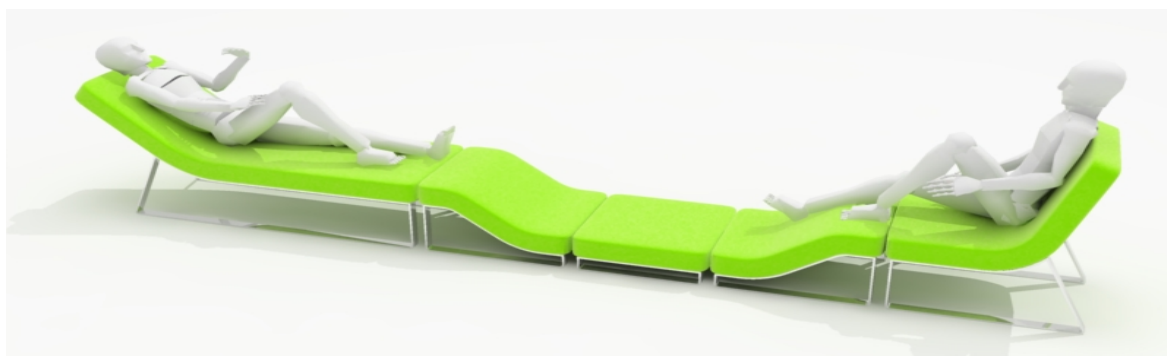
Obr. 36. Rozměrové kresby



Obr. 37. Rozpracování jednotlivých částí systému

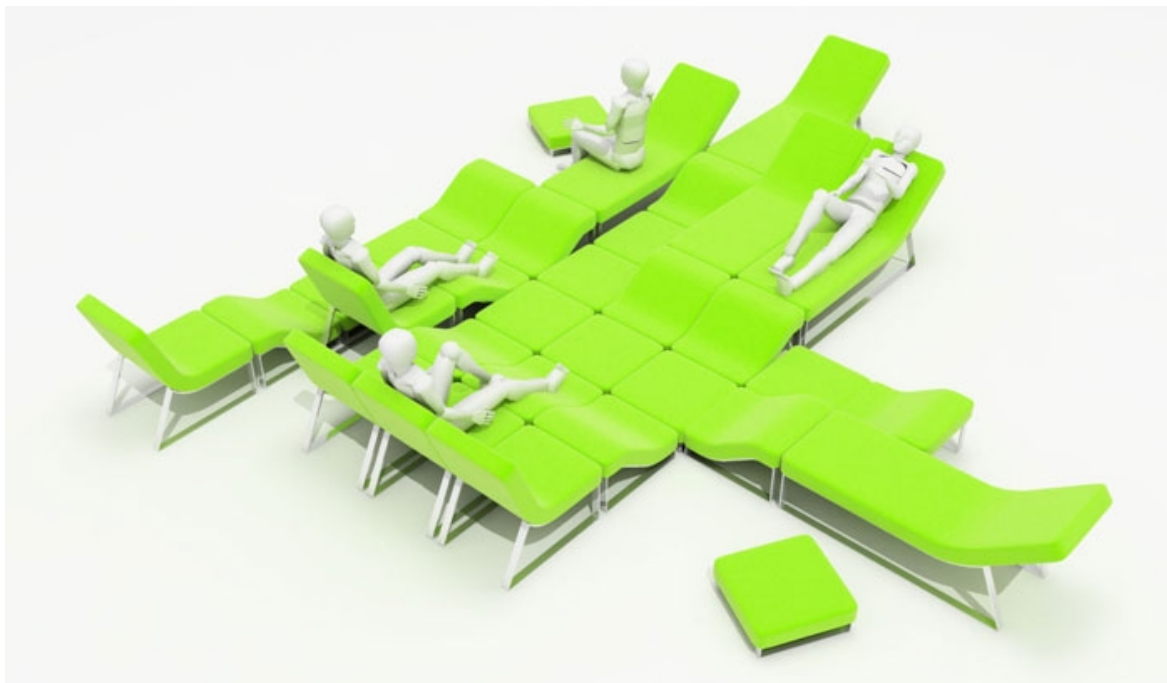


Obr. 38. Rozpracování jednotlivých částí systému



Obr. 39. Testování použitelnosti systému

- Modelování v CAD softwaru – testování použití modulového systému. Skládání jednotlivých dílů, větších i menších uskupení za použití všech navržených dílů systému.

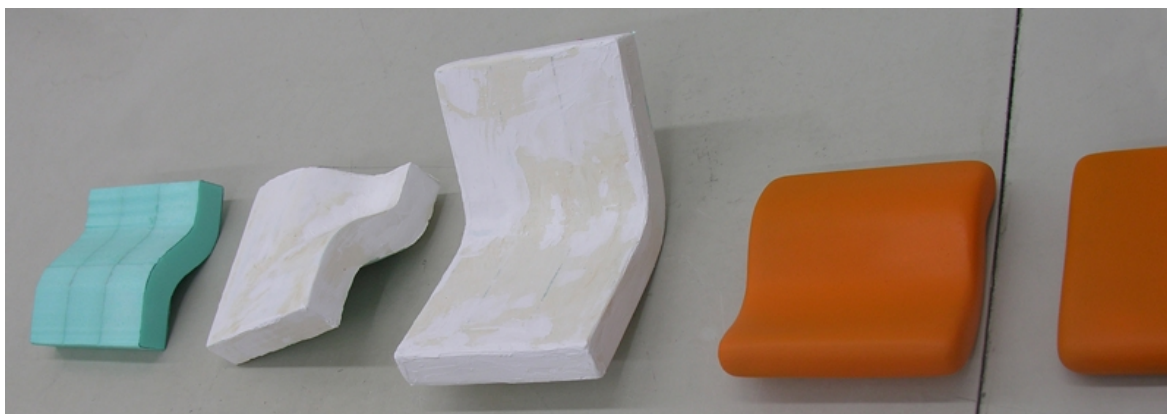


Obr. 40. Testování použitelnosti systému



Obr. 41. Testování použitelnosti systému

- Výroba modelů 1:5 pro testování funkčnosti modulového řešení sedacího nábytku. Modely jsou vyrobeny z modelovací pěny a následně opracovány, tmeleny akrylovým tmelem a broušeny. Finální povrchová úprava je provedena matným akrylovým lakem.



Obr. 42. Postup výroby modelu 1:5



Obr. 43. Modely 1:5 - testování funkčnosti modulového řešení

- Finální modelování v 3D. Přesné modelování podle dosud nashromážděných informací a poznatků. Modelování interiéru, demonstrace usazení do prostoru.



Obr. 44. Finální model a vizualizace v 3D

- Foto realistické vizualizace, zasazení do prostoru (interiéru loftu), znázornění využití, nástin různých situací z denního života. Tvorba krátkých storyboardů naznačující možné využití modulového sedacího systému.



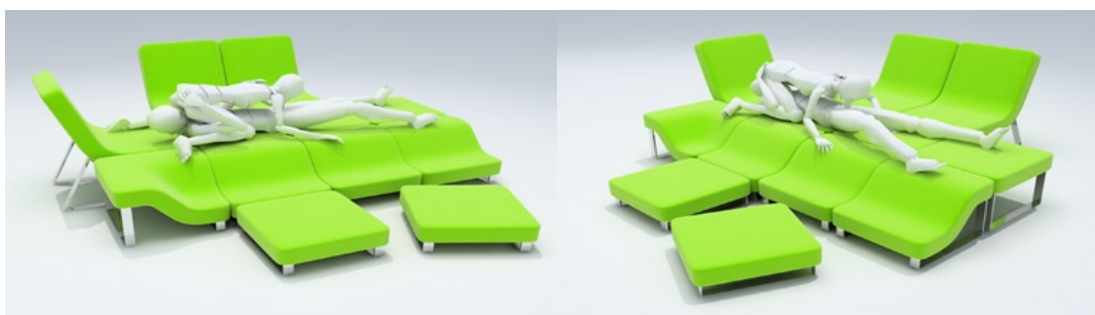
Obr. 45. Fotorealistická 3D vizualizace



Obr. 46. Krátký storyboard 1



Obr. 47. Krátký storyboard 2



Obr. 48. Krátký storyboard 3



Obr. 49. Krátký storyboard 4

- Animace – průchod prostorem pro lepší a názornější pochopení celého projektu.
- Finální zpracování grafické prezentace, slideshow, animace. Tvorba textů provázející celou prezentací, vysvětlení problematiky a záměru projektu. Popis řešení a zhodnocení celého projektu.

9 VÝSLEDNÉ ŘEŠENÍ – PROJEKT SOFA COMMUNITY

9.1 O sedacím nábytku

Sofa se používají všude, jsou velké či malé, samostatné, dvojité nebo celé sestavy nebo například dvě nebo více křesel a otoman atd. Svým způsobem jsou nudné, stále ve stejné poloze a na stejném místě den co den, rozkládací sofa je trochu odlišné, zajímavější ale má v podstatě jen dvě pozice, je to tedy stejné jako běžné sofa. V malých prostorech je problémem řešení uložení větší návštěvy. Můžeme si však „hrát“ s přetvářením prostoru pomocí modulového řešení sedacího nábytku jako se skládkou a tedy vyvarovat se toho, aby náš prostor nebyl neustále stejný a nudný a abychom ho trochu rozzářili, rozpochovali. Mnohdy je dobré pro velmi zdařile navrhnoutou sedačku, když je umístěna osamocena v jednoduchém velkém prostoru, jakou jsou loftové byty, aby tak působila dominantně, ale zde si musíme položit otázku: Co s návštěvou, kde je usadíme? Nebo také, když nastane jiná situace kdy je potřeba více prostoru k sezení. Dnes je velký výběr sedacích souprav, některé z nich jsou zdařilé některé už nikoliv, některé jsou opravdu nepěkné, ale výběr záleží na chuti a pocitu z toho či onoho kusu nábytku, na každém z nás. Neříká se nadarmo: Mnoho lidí, mnoho chutí!

9.2 Problematika

V dnešní době - v době internetu, v době rychlé komunikace necítíme potřebu potkávat lidi osobně tak často jako dříve. Nepotřebujeme se bavit z očí do očí. Ano, samozřejmě, že je nyní jednoduché komunikovat se svými přáteli z celého světa, prostě a jednoduše používáním některého z instant messengerů nebo jakýmkoliv komunikátorem, jako je mobilní telefon atd. Neměli bychom však takto s lidmi komunikovat tak často, jako se to děje nyní, a to ve stejném městě, ve stejné budově a dokonce i ve stejné firmě nebo kanceláři. Myslím, že potřebujeme cítit, že máme přátele a že jim nejsme lhostejní, tak jako oni nejsou lhostejní nám. Chceme se jejich dotknout, chceme cítit, že nám jsou na blízku, a když budeme potřebovat, tak nám pomohou v těžkých situacích vyřešit naše problémy. Doufám že nikdo nechce prosedět před počítačem na stejném místě celé dny, celé týdny a mluvit s přáteli přes tuhle „bariéru“.

Předpokládám, že se každý rád setkává s lidmi osobně, raději s nimi mluvíme z očí do očí. Když mluvíme s lidmi skrze internet, nemůžeme vidět, jak zrovna v danou dobu člověk, se kterým komunikujeme, vypadá, jak se cítí, jak se tváří. Samozřejmě že můžeme použít webovou kameru, ale to není tak osobní jako komunikace tváří v tvář.

Tato rychlá komunikace nám dovoluje udělat mnohem více práce než kdykoliv předtím, ale neměli bychom zapomínat, že máme rodinu, přátele a občas bychom měli zvolnit tempo a relaxovat společně.



Obr. 50. Vizualizace možností systému

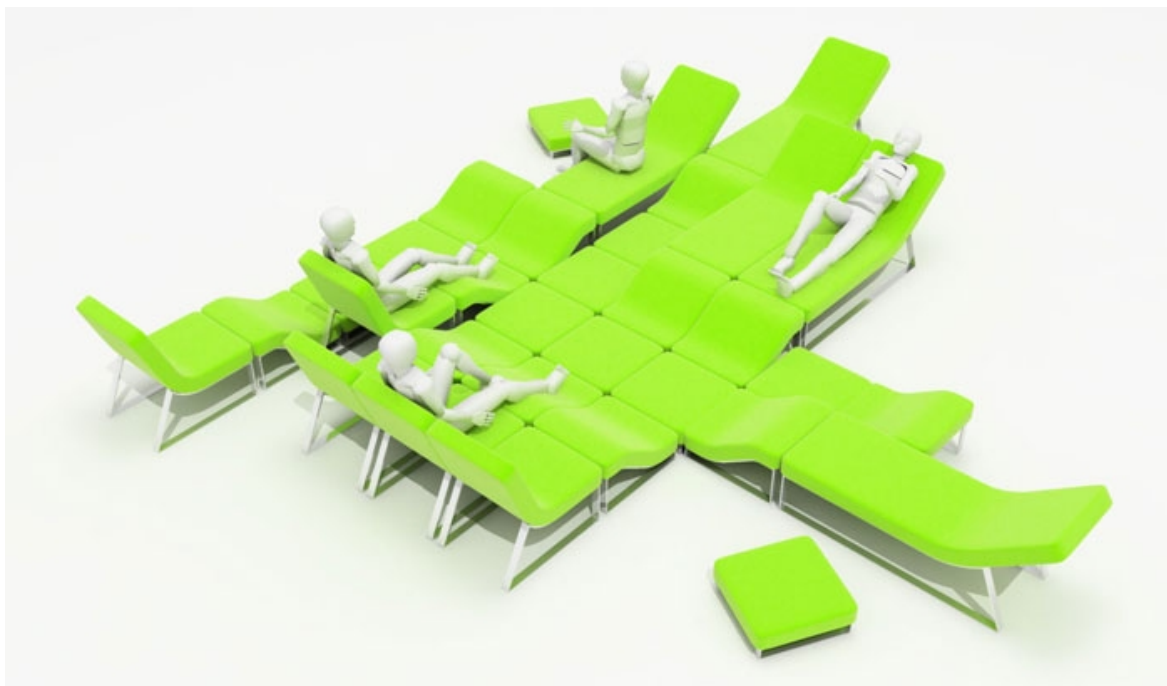
9.3 Pro koho, kam a proč?

Dal jsem si za cíl vymyslet/vytvořit neobvyklou kolekci sedacího nábytku, systém sedacího nábytku, který bude modulový. Sofa, se kterým si lidi budou hrát a bavit se jeho skládáním, posouváním, tvorbou a přetvářením vlastního prostoru; se svou rodinou nebo svými přáteli. Sofa s mnoha částmi nám dává možnost si vyhrát s prostorem. Sedací nábytek, který bude fungovat bez problémů, i když si koupíte jen jeden kus. Chtěl jsem vytvořit něco, co bude hlavně pro teenagery, mladé lidi a mladé rodiny. Něco, co se bude hodit do každého moderního a jednoduchého prostoru. Konstrukčně jednoduchý systém proto, aby si člověk mohl například obměnit i potah.

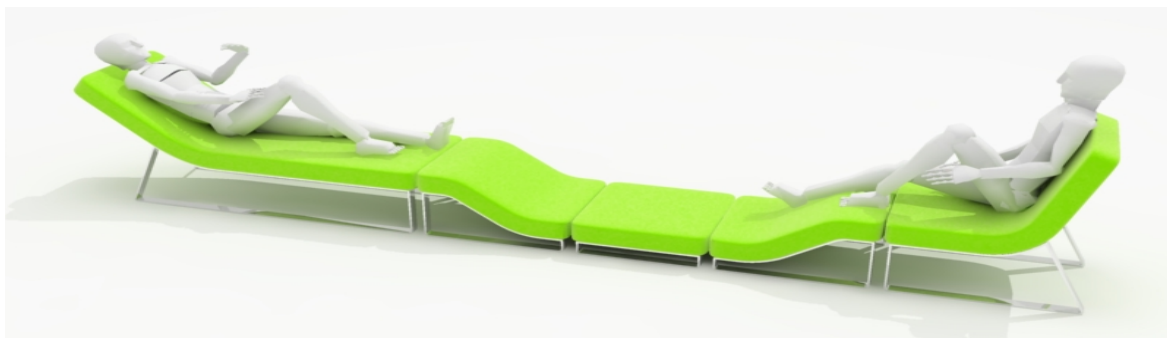
9.4 Popis řešení

Projekt COMMUNITY SOFA je o hře, o utváření komunity lidí a snaze lidí přiblížit k sobě. Projekt si klade za cíl udržet přátele, kolegy a rodinu co nejlíže u sebe a tak dát možnost dovědět se více o každém z nich. Díky navrženému modulovému sofa můžeme vytvořit odpočinkové místnosti ve firmách v lepší prostory pro komunikaci a relaxaci. Můžeme vytvořit speciální VIP prostory v barech, klubech a restauracích. Utvořit tak pohodovější místa pro setkávání přátel.

Pozvěte své přátele, kolegy, známé ke společné relaxaci a komunikaci, prostě si připojte modul sofa a posaďte se a začněte komunikovat a mluvit bez ostychu. SOFA COMMUNITY – nová cesta jak komunikovat, utvářet nová přátelství a prohlubovat ta existující.



Obr. 51. Vizualizace možností systému



Obr. 52. Vizualizace možností systému

9.5 Zhodnocení projektu

Toto sofa je velice příjemným zpestřením strohého prostoru, jakým interiéry v loftech jsou. Stane se oblíbenou sedací soupravou pro mladé lidi, mladé rodiny, tak jak byl koncept navrhnut. Role, kterou sofa community hraje, je zřejmá už z jejího názvu. Snaží se utvářet komunitu lidí a stmelovat vztahy rodinné i přátelské tím, že je hravé. Toto řešení má tolik možností skladby, kolik si jen dokážete představit. Sofa je pouze omezeno prostorem. Díky mnoha částem, které vám dovolují sestavit mnoho kombinací, můžete zcela přetvořit prostor ve vašem domě či bytě anebo také, jak už jsem se zmiňoval, ve VIP prostorách v klubech a barech. Tímto konceptem vytvářím jakési další patro, což je pro loftové bydlení typické. Samozřejmě nelze říci, že se sofa community hodí pouze do loftového bytu, ale je tímto způsobem bydlení značně inspirována.

Doufám, že se v blízké budoucnosti podaří projekt zrealizovat a dovést tak myšlenku do konce. Projekt je již komplexně zpracován, ale mohu říci, že je možné, že se některé detaily na tomto konceptu změní, ale hlavní myšlenka, jak sofa funguje, zůstane stejná - TO PLAY, TO COMMUNICATE.

10 PŘÍNOS PRÁCE PRO PRAXI

Detailní prostudování problematiky konverze industriálních objektů v centrech velkých světových měst. Řešení této problematiky konverzí továrních a skladovacích objektů v obytné prostory – loftové bydlení. Řešení nedostatku bytových jednotek – velký příliv obyvatel do měst za prací. Revitalizace a zkrášlování opuštěných továren. Účinné přetváření těchto lokalit v městská centra s určitou kulturou. Nejde pouze o prostory bytové, ale také podnikatelské a centra služeb pro obyvatele těchto center.

S revitalizací a konverzí industriálních objektů v bytové jednotky jsem se setkal v Manchesteru ve Velké Británii, kde loftové bydlení a jiné ateliérové bydlení v opuštěných docích a výrobních halách na textil u kanálů propojující Manchester a Liverpool zažívá velký rozvoj. V minulosti zažil zmíněný Manchester a Liverpool obrovský rozvoj a růst. Staly se největšími průmyslovými městy v Anglii. Nyní v době, kdy se počty dělnických pracovních míst zmenšují díky vyspělé automatizaci, menšího nároku na prostor a šetření na nákladech na výrobu, bývalé tovární haly a budovy zejí prázdnotou a chátrají. A tady je právě prostor pro, již několikrát zmíněnou, revitalizaci slávou zašlých industriálních objektů. Tak jak se to v současnosti děje v mnoha světových velkoměstech včetně Prahy.

Dalším přínosem je, hlubší poznání designu nábytku a jemu navazujícímu interiérovému designu. O design nábytku jsem se začal hlouběji zajímat na stáží v létě 2005, kterou jsem absolvoval v Brazílii v malé architektonické kanceláři. Mou prací byly konzultace a vizualizace designu nábytku a interiérů.

Nábytkový design je nedílnou součástí designu interiérového, jedná se o design barů, obchodů a restaurací, také o design výstavních stánků a expozicí. V prezentaci jsou důležité vizualizace prostor z různých pohledů a animace (průchod prostorem). Díky této diplomové práci jsem si také zlepšil znalosti technické, jako hlubší znalost použitého software a také software pro zpracování videa pro střih finální animované prezentace. Díky těmto klíčovým bodům máte možnost shlédnout komplexní projekt tak, jak by měl vypadat v prostoru, pro který je určen. A vlastně tímto konceptem vytvářím jakési další patro, což je pro loftové bydlení typické.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] STONE, K.: *Loft design: Solution for Creating a Livable Space*.
Gloucester, USA : Rockport Publishers , 2003. ISBN 15-6496-981-9.
- [2] RUS, M., WORCHOL, P.: *Loft*.
New York, USA: Monacelli, 1998. ISBN 15-8093-013-1.
- [3] NASTARAS, M. *Studios and Lofts : One Room Living*.
Lincoln, USA: Universe, 2003. ISBN 07-8930-849-5.
- [4] MOLNAR, F., E.: *New Designs for Urban Living*.
Gloucester, USA : Rockport Publishers, 2001. ISBN 15-6496-777-8.
- [5] BANKS, O.: *Lofts : Living In Space*.
Lincoln, USA: Universe, 1999. ISBN 07-8930-361-2.
- [6] CUITO, A.: *Minimalist Lofts*.
New York, USA: Loft & Hbi, 2002. ISBN 08-2303-076-8.
- [7] GOMEZ, L.: *Lofts*.
Coret Madera, USA: Gingko Press, 1999. ISBN 39-2725-883-0
- [8] CUITO, A.: *Lofts: Good Ideas*.
New York, USA: Collins Design, 2003. ISBN 00-6054-471-6

SEZNAM OBRÁZKŮ

| | |
|---|----|
| Obr. 1. Industriální část New Yorku..... | 18 |
| Obr. 2. Ulice v industriální části New Yourku..... | 20 |
| Obr. 3. Sherman Creek / Inwood, Manhattan..... | 21 |
| Obr. 4. Bronx Terminal Market / Bruckner South, Bronx..... | 22 |
| Obr. 5. Dutch Kills, Queens..... | 23 |
| Obr. 6. Red Hook / Gowanus Canal Area, Brooklyn..... | 24 |
| Obr. 7. North Shore, Staten Island..... | 25 |
| Obr. 8. Areál Holešovického pivovaru, původní stav..... | 26 |
| Obr. 9. Půda jedné z budov Holešovického pivovaru..... | 27 |
| Obr. 10. Architektonický model řešení - pohled 1..... | 28 |
| Obr. 11. Architektonický model řešení – pohled 2..... | 29 |
| Obr. 12. Architektonický model řešení – pohled 3..... | 29 |
| Obr. 13. Letecký snímek Karlína..... | 30 |
| Obr. 14. Ukáka projektu - řezy..... | 31 |
| Obr. 15. Ukáka projektu - vizualizace..... | 31 |
| Obr. 16. Ukáka projektu – kresba 1..... | 32 |
| Obr. 17. Ukáka projektu – kresba 2..... | 32 |
| Obr. 18. Pohled 1 - industriální část města Zlína – Areál Svit..... | 33 |
| Obr. 19. Pohled 2 - industriální část města Zlína – Areál Svit..... | 34 |
| Obr. 20. Pohled 3 - industriální část města Zlína – Areál Svit a panorama Jižních svahů... 35 | 35 |
| Obr. 21. Pohled 4 - industriální část města Zlína – Areál Svit..... | 35 |
| Obr. 22. Vizualizace navrhovaného řešení..... | 38 |
| Obr. 23. Kresebné návrhy řešení..... | 39 |
| Obr. 24. Ukázka inspirace 1 – viz. také příloha číslo 1..... | 40 |
| Obr. 25. Ukázka inspirace 2 – viz. také příloha číslo 1..... | 40 |
| Obr. 26. Ukázka inspirace – loft 1 – viz. také příloha číslo 1..... | 41 |
| Obr. 27. Ukázka inspirace – loft 2 – viz. také příloha číslo 1..... | 41 |
| Obr. 28. Mood board..... | 42 |
| Obr. 29. Ideové návrhy..... | 42 |
| Obr. 30. Rozpracovaná, vybraná varianta..... | 43 |
| Obr. 31. Rozpracovaná, vybraná varianta..... | 43 |
| Obr. 32. Rozpracovaná, vybraná varianta..... | 44 |
| Obr. 33. Rozpracovaná, vybraná varianta..... | 44 |

| | |
|--|----|
| Obr. 34. Rozměrové kresby..... | 45 |
| Obr. 35. Rozměrové kresby..... | 45 |
| Obr. 36. Rozměrové kresby..... | 45 |
| Obr. 37. Rozpracování jednotlivých částí systému..... | 46 |
| Obr. 38. Rozpracování jednotlivých částí systému..... | 46 |
| Obr. 39. Testování použitelnosti systému..... | 46 |
| Obr. 40. Testování použitelnosti systému..... | 47 |
| Obr. 41. Testování použitelnosti systému..... | 47 |
| Obr. 42. Postup výroby modelu 1:5..... | 48 |
| Obr. 43. Modely 1:5 - testování funkčnosti modulového řešení | 48 |
| Obr. 44. Finální model a vizualizace v 3D..... | 49 |
| Obr. 45. Fotorealistická 3D vizualizace..... | 49 |
| Obr. 46. Krátký storyboard 1..... | 50 |
| Obr. 47. Krátký storyboard 2..... | 50 |
| Obr. 48. Krátký storyboard 3..... | 50 |
| Obr. 49. Krátký storyboard 4..... | 50 |
| Obr. 50. Vizualizace možností systému..... | 52 |
| Obr. 51. Vizualizace možností systému..... | 53 |
| Obr. 52. Vizualizace možností systému..... | 53 |

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P 1: Rešerše

PŘÍLOHA P 1: REŠERŠE









